

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Lovforslaget omfatter følgende foranstaltninger til fordel for landmænd, der er tørkeramt i 1976:

- 1) Statsgaranti for lån og rentetilskud og
- 2) henstand i et år med betaling af ydelser af lån, for hvilke der er ydet statsgaranti efter lov nr. 655 af 24. december 1975 om statsgaranti for lån til tørkeramte landmænd.

1. Statsgaranti og rentetilskud (forslagets §§ 1-7).

Ved lov nr. 655 af 24. december 1975 om statsgaranti for lån til tørkeramte landmænd blev der tilvejebragt hjemmel til på visse nærmere fastsatte vilkår at yde statsgaranti for lån til landmænd, hvis høstudbytte var blevet forringet som følge af tørken i 1975. Der henvises til Folketingstidende 1975-76: 778, 1070, 3197, A 1227.

Også i 1976 er betydelige dele af landet ramt af en alvorlig tørke.

I perioden fra 1. juni til begyndelsen af september 1976 er der i gennemsnit for hele landet kun faldet ca. 50 mm nedbør mod normalt ca. 200 mm. Nedbørsmængden har altså i de 3 sommermåneder kun udgjort 25 pct. af det normale. Det store nedbørsunderskud har givet anledning til en alvorlig tørkesituation i landbruget. Ifølge Meteorologisk Institut er der tale om den alvorligste tørke i hundrede år.

Af det samlede landbrugsareal på 2,9 mill. ha er ca. 1 mill. ha alvorligt ramt af tørken. I lighed med sidste år er det landbruget i Ringkøbing, Ribe, Vejle og Sønderjyllands amter, der er hårdest ramt, men også dele af de øvrige jyske amter er berørt. Udbyttet af græsmarkerne er meget ringe over alt i landet.

I de særligt tørkeramte områder findes der ca. 40.000 landbrugsbedrifter eller ca. 1/3 af det samlede antal landbrug i Danmark (ca. 125.000). I disse områder findes endvidere ca. 600.000 malkekoer, svarende til halvdelen af den danske malkekvæbestand.

Ifølge en af Danmarks Statistik pr. 15. september 1976 udarbejdet foreløbig opgørelse vil *kornhøsten* i 1976 blive på 58,9 mill. hkg., hvilket er en nedgang på 3,6 mill. hkg. eller 6 pct. i forhold til den dårlige høst i 1975 og en nedgang på 9,6 mill. hkg. eller 14 pct. i forhold til det gennemsnitlige udbytte i 5-året 1971-75.

Grovfoderproduktionen er betydelig hårdere ramt end kornproduktionen, og hårdest ramt er græsmarkerne. Den sidste afgrødevurdering pr. 24. septem-

ber 1976 angiver tilstanden i gennemsnit for hele landet til 74 for bederoer, 62 for kålroer, 61 for kartofler og 53 for græs, hvor 100 angiver en normal tilstand. I de hårdest ramte jyske amter er de tilsvarende tal henholdsvis 59, 51, 54 og 48. I store træk må man påregne, at udbyttet af rodfrugter i 1976 vil blive omkring 70 pct. af det normale, og at udbyttet af græsmarkerne kun vil blive ca. 50 pct. af det normale for landet som helhed.

Ifølge beregninger foretaget i Det økonomiske Sekretariat, vil landbrugets tab i form af udgifter til indkøb af erstatningsfoder udgøre op imod 2 mia. kr. i høståret 1976-77.

Landbruget i de tørkeramte egne er karakteriseret ved en meget betydelig husdyrproduktion. Især er kvægholdet pr. bedrift væsentligt større end gennemsnittet for hele landet.

Det ringe udbytte af roer og græs betyder, at de pågældende landmænd i den kommende vinter må foretage meget betydelige indkøb af korn og foderstoffer for at opretholde produktionen.

Mange af de hårdest ramte landmænd vil have vanskeligt ved at finansiere de nødvendige indkøb af erstatningsfoder og kan se sig nødsaget til at reducere eller helt afhænde deres besætning. De yngre, nyetablerede landmænd, som i forvejen har en stor gæld i bedriften, vil være særlig udsat for at blive tvunget til at foretage besætningsreduktioner.

Det er regeringens opfattelse, at der bør ydes en støtte til de landmænd, der er hårdest ramt af tørken og som følge heraf er kommet i økonomiske vanskeligheder.

Man vil derved også kunne medvirke til at undgå uønskede besætningsreduktioner og på længere sigt en nedgang i den animalske produktion og dermed i beskæftigelsen i forarbejdnings- og afsætningsvirksomhederne.

Det foreslås derfor, at der efter de i forslaget fastsatte regler skal kunne ydes statsgaranti for lån, der optages i pengeinstitutter her i landet, og at der ydes et rentetilskud på 5 pct. p. a. af restgælden på de statsgaranterede lån i de første 7 år af lånenes løbetid.

Med hensyn til de *statsfinansielle konsekvenser* af forslaget om statsgaranti og rentetilskud bemærkes:

- a) Efter regeringens opfattelse vil en beløbsramme for garantiforpligtelserne på 200 mill. kr. være passende.
- b) Efter forslaget skal der efter ansøgning ydes et tilskud til delvis betaling af renterne af de ga-